

החברותא

בס"ד ערש"ק פר' יתרו כ' שבט תשס"ז

החברותא בטאען פנימי לחברים גליון מס 297

פצוצים יקרים

וישאלו איש לרעהו לשלום (י"ח, ו) רש"י: איני יודע מי השתחוה למי, כשהוא אומר איש לרעהו, מי הקרוי איש הוי אומר זה משה שנאמר והאיש משה וגו'. תמדים המפרשים הרי גם יתרו נקרא איש כמ"ש ויואל משה לשבת את האיש, מתרץ הכתב סופר שכוונת חז"ל להביא ראיה מהמשך הפסוק (במדבר יב) והאיש משה עניו מאד מכל האדם אשר על פני האדמה, א"כ ודאי כי משה השתחוה ליתרו מרוב ענותנותו.

ואתה תחזה וגו' אנשי אמת וגו' שרי אלפים שרי מאות (י"ח, כ"א) כאשר בותרים כאנשי אמת אינם מקפידים על מנויים שרי אלפים שרי מאות וכו' כי מי שמושרש במדת האמת אינו מקפיד על כבודו...

(הרה"ק מקוצק זצ"ל)

ויסעו מרפידים ויבואו מדבר סיני (י"ט, ב) כתב רש"י להקיש נסיעתן מרפידים לביאתן למדבר סיני מה ביאתן למדבר סיני בתשובה, מכאן שצריך האדם לפשפש במעשיו ויתחרט על עוונותיו ויתודה וישוב אל ה' ויתפלל אליו יתברך שיחננו בדעת וילמדנו בינה. רמז לדבר סמיכת ברכת אתה חונן לאדם דעת לברכת השיבנו אבינו לתורתך והחזירנו בתשובה שלמה לפניך.

כה תאמר לבית יעקב ותגיד לבני ישראל (י"ט, ג) אמרו חז"ל תאמר לבית יעקב אלו הנשים בלשון רכה ותגיד לבני ישראל אלו האנשים בדברים הקשים כגידים. באמת האמירה של הקב"ה מועברת לכל אחד בשוה אלא יש המקבלים בלשון רכה ויש המקבלים בלשון קשה הכל לפי הצורך.

(ע"פ השפת אמת)

והייתם לי סגולה מכל העמים (י"ט, ה) כמו הסגולה שיש לעשבים וסממנים שמרפאים מחלות ללא טעם והבנה כך היא סגולתם של עם בני ישראל וחביבותם בעיני הקב"ה.

(אוה"ק)

והייתם לי סגולה מכל העמים (י"ט, ה) בני ישראל הם כמו נקודת הסגול ככל שיהפכוהו ישאר סגול כך היהודי היכן שיהיה ובכל מצב שיהיה ישאר יהודי חלק מעם סגולה.

(הרה"ק ר' דוד מלעזוב זצ"ל)

והגבלת את העם סביב לאמר (י"ט, ז) מה כוונת הכתוב לאמר? שיהיו איש את אחיו להדריך כל אחד בחיים להיות מוגבל כלומר להיות בתוך מסגרת של חיים כל אחד בדרך האמת שלו וכל אחד בנקודת היושר שלו.

(מנחה בלולה)

השמרו לכם עלות בהר (י"ט, י"ב) קבלת עול תורה מהוה לעם ישראל דבר המתנגד לסבעם. התורה צויתה להגביל את ההר לכל יהרסו אל ה' לעלות ולראות ומטבען של ישראל להשתוקק לחקור ולדרוש כפי יכולתם. אעפ"כ אמרו נעשה ונשמע.

(חידושי הרי"ם)

ששת ימים תעבוד ועשית כל מלאכתך (כ, ט) כל הששת ימים אפשר לך לעבוד את השי"ת עם ומתוך עשיית כל מלאכתך אבל יום השביעי כולו לה' אלקיך לא תעשה בו מלאכה כלל.

(רבנו בחי)

ויאמר משה וגו' ובעבור תהיה יראתו על פניכם לבלתי תחטאו (כ, י"ז) מצינו יראה בבחינת ירא מעבירות שבידו אך מי שאין בידו עבירות זהו יראת שמים לאמתו. וזהו למען תהיה יראתו על פניכם לבלתי תחטאו ר"ל שתהיה היראה אצלכם אף בשעה שתהיו נקיים מכל חטא ועון.

(אגרא רכלא)

לא תעשון אתי אלהי כסף (כ, כ) מיט מיר גאט מאכט מען קיין געלט נישט (עם האלוקות לא עושים פרנסה) - כלומר לא להפוך עבודת השי"ת במקור לפרנסה...

(עבודת הלוים)

ואלה המשפטים אשר תשים לפניהם (כ"א, א) לפניהם ללמד כי משפטי ה' קורמים להם עצמם האדם סבור שהוא אדם, והמצוה שלו לקיים תורה ומצוות, אולם האמת אינו כן ללא תורה ומצוות אינו נחשב לאדם כלל.

(רבי בונם מפרשיסחא)

אם רעה בעיני אדוניה וגו' והפדה (כ"א, ח) רמז שאפילו יהיו ישראל דור שכולו חייב יגאלם הקב"ה, אעפ" שרעה בעיני אדוניה בפ"ו והפדה.

(פעמי המצוות להר"מ הכה"ל)

שיחת הרא"ש זיע"א פ' ויצא תשל"ג, נאסר ע"י רח"א.

שלמות האין

עד הגעתו לשלמות האין. כמו שהעץ גודל עד שעושה פרי, וכשנעשה הפרי אין כבר צורך לעבד את העץ, כך האדם צריך לעבוד עם עצמו עד שמגיע לשלמות הביטול שאין לו חיות מעצמו כלל וכל חיותו אינו אלא מציאות הוי", ואז נהיה התקשרות בורא בנשימה זו. לא יתכן שישאר איזה נקודה קטנה בשליטת הטבע כי אם נשאר נקודה אחת אז יש שתי נשימות: בטול והויה-זה לא יתכן כי אין שני מלכים משמשים בכתר אחד, לכן צריך להיות בטול מוחלט ממש, כך שעצם ביטולו זה הויה- ובאדם נשאר הסכנה שלא יצא ממציאות ה'אין', הפחד מסכנת ההתנתקות מה'אין' זוהי דבקות בורא האמיתית.

זאת צריך כל אחד לדעת שכל זמן שהאדם לא מגיע לשלמות הזאת יש מסך המבדיל בינו לבין הקדושה ואין לו חיות מהקדושה, כי אין שני מושגים של חיות באים כאחד חיות דקדושה וחיות ממחשבת הבטול שהוא בעצם מציאות הגוף שנהיה חכם ומבין היטב ש-והחכמה מאין תמצא (איוב כח) במחשבה זו במקום לגרום לחיות דקדושה לתפוס את מקומו הוא בעצם נותן לערך העצמי לתפוס את מקומו, אלא שמשמש בתוארים נפלאים כמו מחשבת הבטול וכמו ההכרזה החכמה מאין תמצא ולמעשה אינו מתכוון להגיע למציאות הקדושה אלא לפתח את הערך העצמי, איך יכול להיות שם מציאות דקדושה? אבל אם בשעה שחי עם הקדושה הוא נמצא ממש במציאות של: כגמול עלי אמו כגמול עלי נפשי (תהלים קלא) ותחושת האדם נמצא בסכנה תמידית שלא יאבד את ה'אין', כאשר בפועל נמצא בחיק אמו, זוהי שלמות האין האמיתית.

כדי להגיע לשלמות האין האמיתי צריך האדם בבחירה שלו להתבונן ולהכיר הסיבה של היסוד 'אין' שלו בלעדי הסיבה הנ"ל לא תהיה לעולם אפשרות להגיע לשלמות ולכן אנו בגלות. היו יחיד סגולה שחי עם הסיבה והכירו את היסוד האנוש

האדם אינו יכול להגיע אל מציאות ה' אלא כשמתקיים אצלו דבר הדומה לזה שאמרו חז"ל (פסחים מב) אמלאה החרבה אם מלאה צור (אדום) חרבה ירושלים ואם מלאה ירושלים חרבה צור, כלומר כשהטבע שליט אין למלכות דקדושה שליטה כי אין שני מלכים משתמשים בכתר אחד. וכשמלכות דקדושה בשליטה אין לטבע שליטה כי אין שני מלכים משתמשים בכתר אחד.

והנה מה שאומרים שאין לטבע שליטה, אין הכוונה שהיא קיימת אלא שאין לה שליטה, אלא הכוונה שהשליטה בבחינת נופל, כי אם מדברים על מלכות דקדושה ולא מבטלים שליטת הטבע אין למלכות דקדושה כל ערך, כי צריכים שיהיה הטבע בטל לגמרי כלומר שלא יהיה לו חיות מעצמו ומהטבעות שבו, כי אם לא יהיה בטל לגמרי אזי כל מה שיראה את עצמו עובד ה' לא יהיה זה עבודת ה' אלא שחי עם עצמו אלא שמרמה את עצמו כאלו קשור לרביש"ע. מפני שהתגלות מלכות ה' באמת תלוי בביטול שלטון הטבע בצורה מוחלטת וכשזה נופל אז קם מלכותו יתברך שמו.

הקב"ה אמר על דוד המלך ע"ה מצאתי דוד עבדי בשמן קדשי משחתיו (תהלים פט) שנהיה מלכות ישראל, ונהיה דוד מלך ישראל חי וקיים, איך הגיע לזה המלכות? על ידי שעבד עם עצמו מה נקרא עבודה? שאבד כל חיותו והגיע לשלמות אין, מהו שלמות אין? שהאדם כל כך 'אין' שאין לו אחיזה. הלא ברגע שהיה לו אחיזה יצא ממנו - בחנני ונסני (שם כו) מפני שהריגת היצר נהיה אצלו מציאות את זה הראו לו כשבא אליו נתן הנביא אחרי שבא אל בת שבע (שם נא). בזה שאמר דוד - וחטאתי נגדי תמיד (שם) הגיע לבחינת שלמות האין, דהלא אין לו אחיזה וא"כ מהיכן בא חיותו? אלא שחיותו בא מהחי וקיים. ואז נהיה מציאות דוד מלך ישראל חי וקיים.

האדם צריך לעבוד עם עצמו בעבודה מתמדת

אלא שהדומיה צריכה להיות דומיה ממש שאינו שואל כלל אם השגתי שלמות חיות דקדושה ואינו שואל אם הגעתי להיות בטל לגמרי, ברור שכל השאלות הללו מונעים מהאדם הבטול והשלמות האמיתי. הדומיה האמיתי יוצר את המציאות בפשטות מלאה כמו העץ מוציא פריו כדבר המובן מאליו, העץ מסיים תפקידו בעונה זו כאשר הפרי מתבשל כל צרכו, כך האדם כשמשגי השלמות יוצא פרי מכסא הכבוד והאדם הזה נהיה מציאות מלא כל הארץ כבודו ונהיה בחינת יודע מחשבות הושיעא נא כי מכיר כל מחשבות של כלל ישראל, עיי' שאבד כל חיותו וחיי בבחינת 'אין' אמיתי שהוא הסכנה האמיתית, והנה למרות שנמצא בבחינת אין ממש בכ"ו אינו חי את בחינת האין שבו אלא את הסכנה שלא יאבד שלמות האין של החיות דקדושה שהוא בטול ושלמות האין. כי אם ירגיש את בחינת האין עלול להתפס בו כמציאות אנוש.

מאיפה אנו יודעים שיש חיות דקדושה בעולם? התירוץ הוא כי האדם המגיע לבחינה זו מאיר העולם באור של חיות דקדושה המפיצים ריח, כולם מריחים מריח זה וכולם נהיים מציאות דקדושה.

מי שמגיע לבחינה זו נקרא צדיק אמת. צדיק אמת כזה מקבל השפעה ממסובב הסיבות ומעבירה על כל הבריאה עד שיוצאים כל האפיקורסים מהדור. דוגמא לצדיק אמת ניתן להביא ממש רבינו שהיה שקול כנגד כל כלל ישראל, בואו וראו איך הגיע דור המדבר ביציאתו ממצב של מ"ט שערי טומאה ולהגיע למצב של קבלת התורה. משה רבינו איז געלעגען אין די פעלדער און אין די וועלדער (משה רבינו שהה באריכות בשדות וביערות) ועבד את יסוד האנוש, עבד את שלמות בחינת האדם שלפני חטא עץ הדעת עיי' העבודה הגיע לכזה שלמות כמותו בתוך כלל ישראל, ואילולא משה רבינו, לא היה יוצא כזה דור. מאידך כשמשה רבינו נעלם מהם יצא מהם העגל. הרא"ש בהביר לא שעשו את העגל ממש רק היות ובטל

שלהם. הכרת היסוד האנושי הביא אותם להתקשרות בורא ולבטול החיות העצמי להיות חיות דקדושה מתוך שלמות הסיבה שאינו מציאות כלל בעולם.

כשהאדם חי בטבע ולא מצליח, נשבר לבו בקרבו ואינו חי יותר עם עצמו מאז אינו רואה את עצמו כאדם חי, כלומר שאינו רואה שהוא הולך, אינו רואה שהוא עושה משהו, ולכן הוא שבור. כל זאת מפני שרוצה לשמור על החיות של עצמו. אבל זה שחי במציאות הבטול האמיתי אצלו נשאר החיות בצורה ברורה ומלאה והוא החיות של מציאות הוי' יתב"ש.

מי שנמצא בבטול אמיתי שהוא שלמות האין האמיתי, הוא נהיה שכל הנעלם מכל הרעיון, אנו איננו יודעים מכל זה, כי א-ל מסתתר בשפירי חביון השכל הנעלם מכל הרעיון. אבל בתוך תוכנו הדבר הזה קיים ממש כמש"כ (איוב יט) ומבשרי אחזה אלוך. האומר א-ל מסתתר ואינו משיג כל זה מעצמו אין זה אלא פזמון בעלמא. האדם צריך לעשות הכל כדי לחיות עם עצמו בכל מדרגה עד שמגיע לשכל הנעלם מכל הרעיון שהוא הבטול האנושי המוחלט. והנה הלא להרבש"ע לא שייך לומר שכל הנעלם שאין בזה העולם השייכות לומר "שכל". כי שכל שייך רק בעבודה האנושית של האדם בעוה"ז אבל שם בעוה"ב אין שום מושג וכן אומרים: אני מאמין שהבית"ש אינו גוף ולא ישיגוהו משיגי הגוף ואין לו שום דמיון כלל. ומכיון שבעוה"ז נעלם מהשגת הבורא עד שאפילו משה רבינו ע"ה לא השיג כמו שכתוב (שמות לג) וראית את אחורי ופני לא יראו.

הקב"ה יחיד בעולמו שם בעולמות העליונים לא שייך לומר שהוא יתב"ש יחיד שאין שם בריאה שעל ידה יראו שהוא יחיד שם אין כלום, ואם כן איך שייך לומר יחיד בעולמו (ווי קומט דער רבש"ע יחיד בעולמו) התירוץ הוא - לך דומיה תהלה (תהלים סה). הדומיה והתהלה אינו מההשגה שיש לו בעוה"ז ואינו בזה שעובד את ה' בכל מיני נושאים שיש בעבודת ה' כי אם משיג אין זה דומיה

הבחירה האנושית היא בקיום הפסוק (תהלים עג)
"בהמות הייתי עמך". שאני בהמה זוהי מציאות
האנוש, במה אני שונה מבהמה, בבחירה והבחירה
היא ב-"הייתי עמך", והיא ש-ממך הכל ומידך נתנו
לך (דבה"א כ"ט) אלא שלזה צריך להיות ברקע צדיק
האמת כדי שנקלוט את הריח הטוב אחרת נקלוט
את ריח הבורסקי שנותן ריח רע. כאשר אין
ההשפעה של צדיק האמת צריך האדם לעבוד עם
עצמו עד שימצא את יסוד ה'אין' שלו, וזוה
שרואה את עצמו איך שנראה במציאות ה'אין'
שבו, כשנופל הוא בעצבות יש בזה הוכחה שאינו
חי בעבודה של - ונחנו מה (שמות טו) ולהיות
כאברהם אבינו שהגיע ל-עפר ואפר (בראשית יח) או
כדוד המלך שהגיע ל-ואנכי תולעת ולא איש (תהלים
כב), וכשמגיע לבחינה זו נעשה "מצאתי דוד עבדי".
הרא"ש הבהיר לא שהשי"ת אמר זאת ישירות
לדוד אלא שעבודתו של דוד המלך עם עצמו
הביא אותו לכך שביטל את עצמו כ"כ שהגיע
ל-ידומיה, והגיע להיות דוד מלך ישראל חי וקיים
שהשיג מציאות הוי' בשלמות.

(- מאבק כלכלי -)

רוח משה רבינו ובני ישראל זרקו זאת הבקשה
(קום עשה לנו אלוקים) לאש, יצא עגל. ומה גרם
העגל? זה שאבדו את רוח משה רבינו נתפס בהם
המלאך המות והוא העגל.

החסרון של יוצאי מצרים שחפשו דרך משה רבינו
להשיג את ההשגות האלוקי בדרך ההתבוננות,
באותות ובמופתים של הבריאה. השגות אלו
עולות גם להכשיל את האדם. העובדא
כשנעלם משה חפשו משהו אחר. מה שצריך
האדם לדעת שעליו לחפש את יסוד האנוש שבו,
כמאמר דוד המלך ע"ה מבשרי אחזה אלוך,
פירוש החלק האלוך ממעל נמצא רק אם אני חלל
הפנוי דהיינו שאני מציאות חלל, וכשאני בחלל זה
הנקרא אח"כ חלק אלוך ממעל. כדוגמת
הטייפרקורדר (קלטת) שנותנים הקול (מקליטים)
ואח"כ מדבר, כך אם אני מתפלל נותן לי חלק
האלוך ממעל כח הדיבור כאשר הדעה והדבור
לחי העולמים. הלא האדם נילוש מעפר ומים
שקבץ הקב"ה מכל ד' רוחות העולם ובמה הוא
שונה מהאנוש של הבהמות, ממילא הייתי עמך
כאשר הדעה והדבור לחי העולמים.

שהשמחה במעונם

הר"ר יהודה ליב פרוש ומשפ' להולדת הנכדה
הר"ר יהודה גבירצמן ומשפ' להולדת הנכד
הר"ר משה חזופיק ומשפ' להולדת הנכדה
הר"ר מרדכי ליברמן ומשפ' להולדת הנכדה
הר"ר נחום גולדרינג ומשפ' להולדת הנכדה
הר"ר מאיר ליברמן ומשפ' להולדת הבת
הר"ר יעקב קרליץ ומשפ' להנכס הנכד לעול המצוות
הר"ר אליהו אלישיב ומשפ' להנכס הבן לעול המצוות

י"ל ע"י
מערכת החברותא
רח' עדני 3

02 - 5829688 ☎

02 - 5325477 ☎

ת.ד. 5080

ירושלים 91050

לעילוי נשמת

הרה"צ ר' משה ב"ר מאיר זצ"ל נלב"ע כ"ג שבט
ת. נ. צ. ב. ה.

לעילוי נשמת מוה"ר ר' אשר ב"ר אריה מרדכי זצ"ל זי"ע